NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 8 (XII) Nr. 2. WARSZAWA Luty 1930 r.

WYROKI NACZELNEGO HONOROWEGO SĄDU HARCERSKIEGO.

NACZELNY HONOROWY SĄD HARCERSKI.

rozpatrzył sprawę oskarżenia przez Dha H. Glassa osób—podpisanych pod wnioskiem nagłym przyjętym w dn. 24 kwietnia 1927 r. przez Walny Zjazd N. Z. H.P. w Warszawie i zalecającym ustalenie prawdziwości zarzutów, pomiędzy innemi, przeciwko Dhowi H. Glassowi — o złą wolę i celowe dążenie do nadszarpnięcia jego dobrej opinji wśród członków Związku Harcerstwa Polskiego, uznał posiadany materjał za dostateczny i wydał następujący

WYROK

Oskarżenie przez Dha H. Glassa podpisanych pod wnioskiem nagłym zgłoszonym na Walnym Zjeździe Z. H. P. w dniu 24 kwietnia 1927 r. w Warszawie — o złą wolę i celowe dążenie do nadszarpnięcia jego dobrej opinji — jest niesłuszne.

Wnioskodawcy nie stwierdzili faktu pogwałcenia prawa harcerskiego, a tylko żądali ustalenia prawdy przytoczonych zarzutów, aczkolwiek metoda, którą przytem obrali, jest najzupełniej niewłaściwa.

Sąd kategorycznie potępia sposób zgłaszania zarzutów drogą wniosku nagłego na Walnych Zjazdach i t. p. publicznych zebraniach. Publiczne rozgłaszanie zarzutów, a zwłaszcza w podnieconej atmosferze Walnego Zjazdu, bez uprzedniego zbadania ich słuszności wszelkimi dostępnymi środkami—jest krzywdzące dla jednostek, przeciwko którym zarzuty te zostały skierowane.

Takie postępowanie jest jedną z najcięższych plag naszego życia społecznego, a przeto harcerstwo jaknajczujniej powinno się go wystrzegać.

Podnosząc zarzuty wnioskodawcy — harcerze — powodujący się słuszną chęcią uzdrowienia stosunków organizacyjnych — winni byli — nie wynosząc tej sprawy na forum zjazdu —zwrócić się do odpowiednich władz harcerskich z prośbą o zbadanie tych zarzutów, a to tem więcej, iż niektóre z nich znane były wnioskodawcom od kilku miesięcy.

Postępowanie podpisanych na wniosku Sąd uznaje za lekkomyślne i wzywa ich do spokojnego i gruntownego zastanowienia się nad swym postępkiem celem unikania podobnych sposobów działania w przyszłości, a tem samem — istotnego przyczynienia się do uzdrowienia stosunków w Harcerstwie.

Wyrok niniejszy Naczelnictwo Z. H. P. winno opublikować w całości w „Wiadomościach Urzędowych“ w terminie 6-ciu tygodni od dnia przesłania go Naczelnictwu.

Warszawa, dnia 6 sierpnia 1929 r.

(—) **St. Miklaszewski,** (—) **M. Chmielewski,**
(—) **J. Jakubowski,** (—) **A. Zalewski.**

NACZELNY HONOROWY SĄD HARCERSKI

rozpatrzywszy przekazany mu przez Naczelnictwo Z. H. P. wniosek nagły, przyjęty w dniu 24 kwietnia roku 1927 na Walnym Zjeździe Z. H. P. w Warszawie i zalecający ustalenie prawdziwości zarzutów przeciwko dhom: St. Hiblowi, K. Stojanowskiemu, H. Śniegockiemu, T. Mareszowi, i H. Glassowi, uznawszy posiadany materjał za dostateczny, zbadał zawarte w nim zarzuty i wydał następujący

WYROK

1. Zarzuty przeciwko dhowi S. Hiblowi sąd uznaje za nieistniejące, gdyż zostały one cofnięte przez osobę, która je uczyniła, w sposób kategoryczny i nie budzący żadnych wątpliwości;

2. Zarzuty przeciwko dhowi K. Stojanowskiemu — załatwione już w drodze honorowej pomiędzy stronami — Sąd uznaje za załatwione ostatecznie;

3. Zarzuty przeciwko dhowi H. Śniegockiemu załatwione zostały wyrokiem N. H. S. H. z dnia 30 listopada 1927 r.

4. Zarzuty przeciwko informatorom prasy o życiu Z. H. P.. jako skierowane przeciwko osobom nieznanym, udział których w organizacji harcerskiej przez nikogo nie został ustalony —Sąd zostawił bez rozpatrzenia;

5. Zarzut przeciwko T. Mareszowi jest oparty na ustalonym przez Sąd nieporozumieniu;

6. Zarzut przeciwko dhowi H. Glassowi jest niesłuszny: dh. Glass na odprawie Komendantów Chorągwi w listopadzie 1926 r nie mówił nic przeciwnego z wyrokiem N. H. S. H. z dnia 23czerwca 1926 r. Poruszenie sprawy nieprawnych legitymacyj wobec Komendantów Chorągwi szło po myśli tego wyroku;

7. Wyrok niniejszy Naczelnictwo Z. H. P. winno opublikować w całości w „Wiadomościach Urzędowych“ w terminie 6-cio tygodniowym od daty przesłania go Naczelnictwu.

Warszawa, dn. 6 sierpnia 1929 r.

(—) **St. Miklaszewski,** (—) **M. Chmielewski,**
(—) **J. Jakubowski,** (—) **A. Zalewski.**

NACZELNY HONOROWY SĄD HARCERSKI

rozpatrzywszy przekazaną mu przez Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego — w wykonaniu uchwały LXIII Zjazdu Naczeln. Rady Harcerskiej — sprawę wydania Nr. 3 „Strażnicy Harcerskiej“ w związku z uchwałą Naczelnictwa z dnia 8.X.29 r. w sprawie tegoż pisma, wydał wyrok następujący:

1. Naczelnictwo Z. H. P., jako centralna władza organizacji, jest całkowicie uprawnione do powzięcia każdej uchwały, zabraniającej członkom Z .H. P. jakichkolwiek czynności, wykonywanych w zakresie ich służby harcerskiej, a niezgodnych bądź z ideologją organizacji bądź z zarządzeniami jej władz, o ile niezgodność ta zostanie uprzednio zbadana i stwierdzona w drodze przepisami statutowo - regulaminowemi przewidzianej.

2. Uchwała Naczelnictwa Z. H. P. z dnia 8 października 1929 r. w sprawie „Strażnicy Harcerskiej“ została powzięta bez zachowania warunków, wymienionych wyżej w p. 1. Jak sądzić należy z brzmienia tej uchwały, zawiera ona tylko polecenie „zaprzestania wydawania pisma w dotychczasowym duchu“ nie daje natomiast żadnych wskazówek, na czem polegać ma nieharcerskość Strażnicy, oraz w jakim kierunku powinna nastąpić zmiana jej ducha. Brak jest wreszcie jakiejkolwiek uchwały centralnych władz harcerskich, stwierdzającej, że Nr. 3 Strażnicy został wydany w niezmienionym duchu.

Powyższy wniosek Sądu znajduje całkowite potwierdzenie w powołanej decyzji N. R. H. o utworzenie komisji dla zbadania „Strażnicy Harcerskiej“, decyzja ta anulowała uchwałę Naczelnictwa Z. H. P. z dnia 8.X.1929 r.

3. Dh. K. Stojanowski miał zupełne prawo zająć stanowisko, że powołana uchwała Naczelnictwa Z. H. P. nie stanowi zarządzenia o całkowitem bądź częściowem zawieszeniu „Strażnicy Harcerskiej“. Dh K. Stojanowski powinien był wszakże — po otrzymaniu uchwały Naczelnictwa Z. H. P. z dnia 8.X 1929 r. zwrócić się do Naczelnictwa przed wypuszczeniem Nr. 3 Strażnicy Harcerskiej o wyjaśnienie polecenia, zawartego w powołanej uchwale.

4. Postępek dha K. Stojanowskiego jest wyrazem nieposzanowania zasady karności organizacyjnej, która w harcerstwie posiadać musi znaczenie szczególnie doniosłe.

5. Fakt całkowitego solidaryzowania się dha H. Glassa ze stanowiskiem dha K. Stojanowskiego w sprawie „Strżnicy Harcerskiej“ każe ocenić postępek dha H. Glassa w sposób analogiczny.

Zważywszy, że tylko w stosunku do decyzji władz, jasno sformułowanych i opartych na uzasadnieniu, które nie budzi wątpliwości conajmniej z formalnego punktu widzenia, można oczekiwać bezwzględnej subordynacji podwładnych,

Sąd ogranicza się tylko do wyżej podanej oceny postępków dhów K. Stojanowskiego i H. Glassa.

(—) **St. Miklaszewski,** (—) **J. Jakubowski,** (—) **A. Zalewski.**

Za zgodność odpisu: **E. Ryszkowski.**

ROZKAZ N. Z. H. P l 3. z 25 stycznia 1930 r.

I. **G. K. Ż.** — N. mianuje dh Karolinę Lublinerównę członkiem G. K. Ż., dh Helenę Ter-Gazarównę instruktorką W. F. G. K. Ż., dhnę Sabinę Marcinkowską p. o. Kierowniczką Kier. Wydz. St. H. w G. K. Ż.

II. **G. K. M.** — N. zwalnia na własną prośbę z obowiązków Kier. Wydz. Organizacyjnego dh dr. Władysława Czaplińskiego i jednocześnie mianuje Kier. Wydz. dh inż Olgierda Grzymałowskiego.

N. zwalnia na własną prośbę z obowiązków Kier. Wydz. St. H. dha Jerzego Zawodzkiego i jednocześnie mianuje dha Jędrzeja Giertycha.

N. zwalnia na własną prośbę z obowiązków Komisarza Zagranicznego G. K. M. dha Tadeusza Sopoćkę i jednocześnie mianuje Komisarzem Zagranicznym G. K. M. dha inż. Olgierda Grzymałowskiego.

III. **Z. O. Wołyń** — N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący — p. Naczelnik Gołębiowski, I Wiceprzewodniczący — ks. Kanonik Pierzchała, II Wiceprzewodniczący — ppłk. Morawski, Skarbnik — p. Czerwiński, zastępca skarbnika — dh Wł. Neraksz, sekretarz — dh Witkowski, członkowie: J. E. Ks. Biskup Walczykiewicz, p. Ministrowa Józewska, p. Generał Knoll-Kownacki, p. mecenas Staniewicz, p. Komisarz Rutkowski, p. dr. Ulatowski, p. dyrektor Marcinkowski, dh profesor Kozłowski.

IV. **K. Ch. Z. Kraków.** — N. zwalnia na własną prośbę z obowiązków Kom. Chor. dhnę Henrykę Braunową i jednocześnie mianuje p. o. Kom. Chor. dh Felicję Kasprzykównę.

V. **Mianowanie starszyzny** — harcmistrzynie: Józefa Arnoldówna, Marja Kolendzianka, Anna Piotrowska, Marja Polkowska, Helena Ter-Gazarówna, Anna Wojewódzka (Ch. Warszawska); harcmistrze: dr. Henryk Krupiński, (Ch. Śląska), Artur Hirszbandt, dr. Boguchwał Panas, Sławomir Olszewski; podharcmistrzynie: Helena Bańkowska, (Ch. Zagłębie Dąbrowskie); podharcmistrze: Mieczysław Pazderski, Czesław Szmakfefer (Ch. Warszawska).

VI. **Urlopy.** — N. udziela urlopu do dnia 1 stycznia 1931 r. dhnom: Zofji Kozłowskiej, (Ch. Poznańska), Romualdzie Królikowskiej (Ch. Pomorska), Janinie Brzezińskiej (Ch. Kielecka), Natalji Jawdyńskiej (Ch. Brzeska).

VII. Zwolnienie z Z. H. P. N. cofa na własną prośbę stopień instruktorski i zwalnia z Z. H. P. dhnę Wandę Wołkównę (Ch. Mazowiecka).

(—) WŁADYSŁAW SOŁTAN
Przewodniczący Z. H. P.

(—) JAN GRABOWSKI
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. Ż. L. 2 z dnia 20 stycznia 1930 r.

I. **Zatwierdzam skład Komendy** Chorągwi Wielkopolskiej: 1. Komendantka Chorągwi — czł. czynny — Marcela Gosiesieniecka. 2. Przyboczna i kierowniczka Referatu Prowincji — hm. Wiesława Szafranówna. 3. Kierowniczka wyszkolenia instruktorek — hm. Helena Smoluchowska. Kierowniczki referatów: 4. wychow. fizyczn. — ph Stanisława Ansionówna, 5. Zuchów — Marja Fiedlerówna, 7. obozów i kolonji — Marja Mąkówna, 8. pracy społecznej — Zofja Tucholska, 9. krzyży i książek służbowych — Wiesława Englichówna, 10. osobowego — hm. Irena Kliszczyńska. 11 Kier. drużyny akademickiej— Marja Gosieniecka. 12. Komendantka hufca — Irena Tarnowska. 13. Członek K. Ch. — ph. Aniela Pigoniówna. 14. Sekretarka K. Ch. — hm. Zofja Kozłowska.

Skład Komendy Chorągwi Warszawskiej: 1. Komendantka Chorągwi — hm. Władysława Martynowiczówna. 2. Zastępczyni Kom. Chor. — hm. Janina Tworkowska. 3. Zastępczyni Kom. Chor. — hm. Karolina Lublinerówna i kierown. Wydz. Obozów. 4. Sekretarka — ph. Grabowska Zofja. Kierowniczki Wydz.: 5. Organizacyjnego — hm. Wanda Kraszewska, 6. Kształcenia Instruktorek — hm. Jiruska Marja, 7. Skarbowego — ph. Marja Kolendzianka, 8. Osobowego —hm. Felicja Ignatowiczówna, 9. Wych. Fizycznego — hm. Marja Lisowska, 10. P. W. — Irena Lewandowska phm., 11. Zuchów— hm. Piskorska Marja, 12. Starsz. Harcerstwa — hm. Wanda Prażmowska. 13. Kierowniczka Pracy Społecznej — hm. Irena Chojnacka. 14. Członek Komendy — Chmielewska Anna. Hufcowe: 15. I hufca — hm. Marja Jiruska, 16. II h. — hm. Janina Żuławska, 17. III h. — hm. Natalja Eychhornówna, 18. IV h.— hm. Stanisława Pośnikówna, 19. V h. — hm. Polkowska Marja, 20. VI h. — hm. Zwolakowska Jadwiga, 21. VII h. — ph. Arnoldówna Józefa, 22. VIII h. — hm. Ignaczakówna Jadwiga, 23. IX h. — ph. — Zofja Wilczyńska, 24. X h. — hm. Jadwiga Raniecka, 25. XI h. — hm. Jadwiga Zienkiewiczówna.

Skład Komendy Chorągwi Mazowieckiej: 1. Komendantka Chorągwi i Kierowniczka Wydz. Kształ. Instruktorek— hm. Janina Sokołowska. 2. Sekretarka — hm. Janina Brylinżanka. 3. Skarbniczka — hm. Janina Schmidtówna. Kierowniczki Wydz.: 4. Organizacyjnego — hm. Hanna Bulewska, 5. Obozów i Zlotu — hm. Zofja Anyzówna, 6. Nowych Drużyn — hm. Kazimiera Tyszkówna. 7. Kierowniczka Poradni Zuchowej — hm. Felicja Ignatowiczówna. Instruktorki objazdowe: 8. phm. — Leokadja Toczkówna, 9. phm. Stefanja Niebudkówna, 10. phm. Apolonja Benicka, Członkinie Komendy Chor.: 11. hm. Ewa Grodecka, 12. hm. Marja Szymańska, 13. Jadwiga Trojanowska, 14. Cecylja Adamska. 15. Bibljotekarka Komendy Chor. — hm. Janina Jasieńska.

II. **Zatwierdzam skład Komisji próby na drużynową:**

1. w Chor. Białostockiej: hm. Aleksandra Sandomierska, hm. Ina Gründlowa, ph. Bronisława Malinkówna.

2. w Chor. Krakowskiej: hm. Henryka Braunowa, hm. Felicja Kasprzykówna, hm. Jadwiga Laszczkówna, ph. Helena Kubalska.

3. w Chor. Lubelskiej: hm. Róża Błeszyńska, hm. Marja Walciszewska, hm. Zofja Zalewska, ph. Danuta Jankowska.

4. w Chor. Lwowskiej hm. Stanisława Adamówna, hm. Kazimiera Wicińska, hm. Jaroschówna Eugenja, hm. Jadwiga Sawracka, hm. Irena Czarnecka.

5. w Chor. Łódzkiej: hm. Władysława Keniżanka, hm. Cecylja Świderkówna, hm. Marja Wadzyńska, hm. Helena Włodarczykówna, hm. E. Pietrzakowa.

6. w Chor. Mazowieckiej: hm. Ewa Grodecka, hm. Janina Sokołowska, hm. Zofja Anyżówna, hm. Janina Schmidtówna, hm. Janina Brylinżanka, hm. Kazimiera Tyszkówna, hm. Hanna Bulewska, ph. Jagoda Grodecka, ph. Halina Deptulanka, ph. Stefanja Niebudkówna, ph. Leokadja Toczkówna, hm. Jadwiga Rostkowska.

7. w Chor. Pomorskiej: członek czynny Dora Cieńska, ph. Marja Cichońska, ph. Jadwiga Jeleńska, ph. Halina Husarska, Marja Kublińska, Marja Kulczycka, hm. Jadwiga Luśniakówna, członek czynny Marja Zamarska.

8. w Chor. Warszawskiej: hm. Władysława Martynowiczówna, hm. Karolina Lublinerówna, hm. Marja Jiruska, hm. Jadwiga Zwolakowska, hm. Jadwiga Ignaczakówna, hm. Jadwiga Gutnerówna, hm. Janina Tworkowska, hm. Wanda Kraszewska, hm. Sabina Marcinkowska, hm. Zofja Wilczyńska.

9 w Chor. Wileńskiej: hm. Zapaśnikówna Anna, hm. Gulbinowa Ewa, hm. Świdzińska Antonina, hm. Marja Przybytkówna, hm. Róża Jakowicka, hm. Sokołowska Irena.

10. w Chor. Wołyńskiej: hm. Natalja Nekraszowa.

III. **Rozwiązuję drużyny:**

1. W Chor. Warszawskiej: 3-cią dr. im. E. Plater, 16-tą im. Zofji Chrzanowskiej, 26-tą Adr. im. Emilji Szczanieckiej, 37-mą dr. im. Henryki Pustowojtówny w Warszawie.

2. W Chor. Sosnowieckiej: 28-mą dr. im. Królowej Jadwigi w Wojkowicach, 24-tą dr. im. M. Konopnickiej w Sosnowcu, 25-tą dr. im. Marji Konopnickiej w Sosnowcu

IV. Zwalniam z obowiązku p. o. Komendantki Chor. Ż. Włocławskiej druhnę Hannę Michalską.

Czuwaj.

(—) H. KRUPKOWA
Sekretarka G. K. Ż.

(—) HANNA DYDYŃSKA
Naczelniczka G. K. Ż.

Część nieurzędowa.

ANKIETA.

na temat lektury młodzieży harcerskiej w wieku od lat 12—18.

Seminarjum Pedagogiczne Uniwersytetu Poznańskiego, (Poznań, Wjazdowa 3), prosi instruktorów i drużynowych Z. H. P .o łaskawe przeprowadzenie ankiety wśród młodzieży harcerskiej i odesłanie pod wskazanym wyżej adresem.

Redakcja „Harcmistrza" od siebie prośbę tę gorąco popiera.

Celem niniejszej ankiety jest uzyskanie możliwie najszczerszych i najdokładniejszych zwierzeń na temat przeczytanych książek. Uzyskane drogą ankiety odpowiedzi mają stanowić materjał, który posłuży do zbadania lektury i towarzyszących jej przeżyć duchowych wśród młodzieży harcerskiej. Ponieważ ankietę urządza się jedynie w celach naukowych odpowiadające osoby mają zapewnioną dyskrecję co do swoich odpowiedzi. 1. Przeczytaj najpierw całą ankietę i staraj się ją jaknajlepiej zrozumieć. 2. Przypomnij sobie w skupieniu wszystkie swoje przeżycia związane z czytaniem książek, następnie staraj się dać wyczerpującą odpowiedź na każde pytanie ankiety. 3. Odpowiedzi napisz na osobnym arkuszu, dając przed każdą numer odpowiedniego pytania.

A. Pytania formalne.

1. Miejsce i data urodzenia.
2. Ilość rodzeństwa (sióstr i braci) w domu i którem dzieckiem z kolei jest odpowiadający?

B. Warunki społeczne.

1. Opisać warunki kulturalne domu: a) zawód rodziców, b) ich wykształcenie, c) wykształcenie sióstr lub braci, d) wpływy ich na odpowiadającego, e) czy rodzice sprawiali książki? i t. p.
2. Kiedy i gdzie odpowiadający rozpoczął naukę (w mieście czy na wsi)?
3. Z jakich sfer pochodzili najbliżsi koledzy odpowiadającego? a) w szkole powszechnej, b) w szkole średniej, c) inni.
4. W jakiej szkole odpowiadający się uczył? (wzgl. się uczy): a) w szkole powszechnej, b) w gimnazjum (jakiem?), c) seminarjum naucz., d) zawodowej, lub innej.
5. Czy odpowiadający należał (należy) do stowarzyszeń? (naukowych, wychowawczych, sportowych i t. p.)
6) Ile lat odp. jest w Harcerstwie i w jakim charakterze? (szereg. zast. drużynowy, stopień harcerski).
7) a) czy odp. często chodzi(ił) do kin lub teatrów? b) dokąd i dlaczego chodzi(ił) chętniej? wymienić wszystkie powody, c) co szczególnie w nich interesowało odp-go? d) czy i jaki wpływ miało to na czytanie lektury? e) jaki był rozwój tych zainteresowań w miarę rozwoju fizycznego i umysłowego u odpowiadającego?, podać dokładny wiek. f) czy odp. lubi(ił) uczęszczać na zebrania towarzyskie, wieczornice, zebrania naukowe, lub inne?, g) czy odp. lubi(ił) chodzić do bibl. publicznej?, na odczyty z różnych dziedzin? uroczyste akademje? i t. p.

C. Pytania zasadnicze.

1. Jakie stopnie miał odp. przeciętnie z jęz. polskiego i z historji?
2) a) w którym roku życia rozwinęła się u odp-go zamiłowanie do książek? i jakich? (powieści, wierszy, książek naukowych, opisów podróży, walk, przygód i t. p.), b) Czy to zamiłowanie zostało rozbudzone przez inne osoby, czy też rozwinęło się z wewnętrznej potrzeby odp-go?
3) a) Czy w szkole zalecano t. zw: „lekturę nadobowiązkową albo prywatną"? Jak odp. stosował się do tych poleceń? Czy odp. czytał książki także poza lekturą zalecaną? czy dużo? b) czy były jakie przerwy w lekturze?
4) Czy i kto starał się pobudzić odp. do czytania książek? Jak się odp. wobec tego zachował?
5. Jakich autorów odp. najbardziej lubił czytać? Odpowiadający zechce wymienić wszystkie powody, dla których lubił czytać takie książki.
6. a) Czy i jaki wpływ na lekturę odp-go wywarł nauczyciel (lka) jęz. polskiego? b) Czy i jaki wpływ na lekturę wywarły inne osoby? (inni nauczyciele, koledzy, rodzice i t. d.). c) które książki wywarły na odp-go szczególne wrażenie?
7. Czy odpowiadający dzielił się z kim swojemi wrażeniami z przeczytanych książek? z kim?
8. Czy i jakie postanowienia powziął odp. pod wpływem książek? i jakich? czy i jak je wykonał?
9. Czy i kto przestrzegał odp-go przed czytaniem pewnych książek? z jakim skutkiem?
10. Czy przynależność do Harcerstwa pobudziła odp-go do czytania jednych książek, a powstrzymała od czytania innych?
11. Skąd odp. brał książki do czytania? z bibljotek i jakich? Czy posiada własną bibjotekę? Czy też pożyczał przygodnie od kolegów?
12. Jak odp. czyta (ał) książki? a) czy czyta z nudów, czy z zamiłowania, b) w jakiej porze dnia i roku najchętniej czyta i co czyta? c) o co przeważnie chodzi odpowiadającemu przy czytaniu? czy o formę czy o treść, czy ideę główną książki? d) co najdłużej pozostaje w pamięci treść, czy idea? e) czy odp. robi wyciągi lub notatki czytając książki?
13. Czy i jaki ma wpływ na odp-go format i oprawa książki, druk, ilustracja i t. p.?
14. Które książki odp. czytał więcej niż raz? dlaczego?
15. Czy odp. próbował sam co pisać? i w jakiej dziedzinie? czy pod wpływem książek i jakich?
16. Czy odp. czyta czasopisma? jakie? które dziedziny go w nich specjalnie interesują?

Podpis odpowiadającego.

PRÓBA NA STOPIEŃ DZIAŁACZA HARCERSKIEGO.

Podajemy projekt programu materjału egzaminacyjnego, nadesłany przez Komendanta Chorągwi Lwowskiej, do dyskusji i ewentualnie do wypróbowania. **Redakcja.**

Na podstawie przepisów o starszyźnie harcerskiej R.N. l. 5. z 27 stycznia 1921 r., podanych w Roczniku harcerskim na str. 97 i 98.

Wstęp: Określenie stopnia działacza harcerskiego.

Stopień działacza harcerskiego przeznaczony jest dla harcerzy pełnoletnich, którzy nie mają zamiaru być bezpośrednimi wychowawcami młodzieży harcerskiej, natomiast chcą prowadzić inne prace w Związku Harcerstwa Polskiego.

Próba składa się z trzech części.

Część pierwsza: Obserwacja pracy kandydata przez 2 członków Harcerskiej Rady Starszyzny, którzy zdają sprawozdanie H. R. St., zaś ta rozstrzyga o dopuszczeniu do dalszych punktów próby. Dyskusja nad obserwacją musi ustalić: czy kandydat odpowiada warunkom przewidzianym w rozdziale o Starszyźnie Harc. punkt 16, a w szczególności:

1) czy życie osobiste kandydata, a także rodzinne pozostaje w zgodzie z prawem harcerskiem;

2) jaka jest opinja zawodowych przełożonych kandydata o jego pracy;

3) w jakiej pracy harcerskiej brał udział i z jakiemi wynikami, i dane o innej pracy kandydata.

Odnośnie do każdego z punktów należy ustalić w protokule H. R S. fakty i na nich oprzeć odnośnie do każdego punktu decyzję dodatnią lub ujemną. Opinja ujemna odnośnie do jednego punktu rozstrzyga o niedopuszczeniu do dalszych części próby. Część I. przeprowadza Honorowa Rada Starszyzny Chorągwi i przedstawia odpowiedni wniosek Komendantowi Chor.

Część II. Po rozstrzygnięciu dopuszczenia kandydata do dalszych części próby komisja ustalą dwa **aktualne tematy rocznego programu pracy** harcerskiej kandydata i termin przedłożenia opracowania na jeden z nich. Termin najkrótszy może wynosić tydzień, najdłuższy miesiąc. Kandydat wybiera jeden z dwu ustalonych tematów, a może też sam zapropono-

wać temat, o ile komisja go przyjmie. Nie mają to być programy teoretyczne, ale programy prac aktualnych, rzeczywiście przeznaczonych do wykonania albo niezwłocznie, albo w niedalekiej przyszłości.

Opracowany program pracy powinien uwzględnić:

1) Jakie znane przykłady prac z życia harcerstwa kandydat chce naśladować, a jakich prac unikać .Na jakich źródłach pisany opiera się;

2) które wskazania ideologji harcerskiej chce realizować w tym programie;

3) jak chce stosować w tym programie swe wiadomości zawodowe;

4) praktyczne przeprowadzenie tego programu ze względu na warunki prawne i gospodarcze;

5) łączność programu z ogólną administracją pracy harcerskiej;

6) dokładne określenie roli poszczególnych współpracowników w programie z imiennem określeniem niektórych z nich.

Program ocenia komisja na podstawie referatu dwu ze swych członków, którzy są obowiązani program szczegółowo przestudjować. Ocena ma dotyczyć całości referatu ze względu na każdy z punktów wyżej podanych. O ile tylko pod względem jednego punktu program jest nieodpowiednio opracowany, komisja może przyjąć go jako odpowiedni; jeżeli pod względem dwu lub trzech punktów jest nieodpowiedni, komisja poleci uzupełnienie programu w tych kierunkach. O ile pod względem czterech lub więcej punktów jest nieodpowiedni, zostaje uznany za nieodpowiedni i kandydat nie może być dopuszczony do dalszej części próby.

Część III. Szereg dyskusyj z kandydatem.

A) Dyskusja prowadzona przez całą komisję na temat pracy przedłożonej przez kandydata i w ramach jego opanowania

B) Dyskusje ogólne prowadzone przez poszczególnych członków Komisji i wychodzące od poszczególnych wskazań wymienionego programu pracy, a idące w następujących kierunkach:

1) o ustroju gospodarczym i społecznym Polski w zestawieniu z ustrojem innych krajów i o instytucjach społecznych i społeczno-gospodarcych, czynnych w Polsce;

2) o podstawowych składnikach kultury polskiej i jej roli w Europie;

3) o walorach wychowawczych i społeczno-etycznych ruchu harcerskiego;

4) o stanie obecnym harcerstwa polskiego, jego potrzebach i niedomaganiach;

5) o przepisach organizacyjnych Z. H. P.

Przy każdej dyskusji należy również poruszyć sprawę lektury kandydata.

Najmniej trzy z pięciu dyskusyj muszą wykazać wystarczającą orjentację kandydata.

Z GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY.

Wydział ogólny opracowuje statystykę na 1.I 1930 r. także obozową, uzupełnia i zestawia materjały o niektórych organizacjach mniejszościowych, zakończył przygotowywanie druków „listów mianowania", dyplomów starszyzny. Przygotowuje materjały w związku z pracami nad zmianą organizacji Z. H. P.

Wydz. organizacyjny przygotowuje akcję „każdej drużynie izba", zbierając informacje o stanie wyposażenia drużyn w izby i materjały do propagandy, zarówno starania się drużyn o izby, jak i urządzania izb, projektuje wydanie zeszytu „Harcmistrza" poświęconego izbom (prosi o pomoc drużyny i druhów mogących dostarczyć artykułów, fotografji, rysunków).

Wydz. kształc. starsz. i osobowy przeprowadza rejestrację starszyzny, rozpoczyna przygotowania do kursowej akcji letniej.

Wydz. programowy kończy przeglądanie broszury T. Maresza z przepisami obozowemi, opracowuje bibljografję o obozach, zbiera materjały do instrukcji dla środowisk kierowniczych, przygotowuje rozpoczęcie prac Harc. Rady Krajoznawczej, przygotowuje do „Harcmistrza" cykl artykułów obejmujących wiadomości z teorji harcerstwa, w związku z kursami, oraz tematy konkursów G. K.

Wydz. zagraniczny rozesłał życzenia z okazji Bożego Narodzenia i Nowego Roku, starał się o rozesłanie do organizacyj zagranicznych czasopism „New Era", zeszytu poświęconego Polsce; organizuje współpracę druhów zainteresowanych specjalnie sprawami stosunków międzynarodowych; stara się o pokrycie 50 funtów — opłaty do Biura Międzynarodowego; współpracuje przy przygotowaniu zeszytu „Harcmistrza" na św. Jerzego (poświęconego stosunkom międzynaroaowym).

Wydział Przysposobienia Wojskowego G. K. M. ustalił z P.U.W.F. i P.W. skład bibljoteki Przysp. Wojsk. dla swojego wydziału, Komend Chorągwi i Drużyn i spis tej bibljoteki przygotował do druku.

Opracował regulamin nagrody przechodniej Nr. 9 i Nr. 10 do grudniowych Wiadomości Urędowych, regulamin Oznaki Strzeleckiej i Oznaki Harcerskiej P. W.

W dniach 7, 8, 14 i 15 XII.1929 r. staraniem P. Z. B. M. odbył się Kurs Instruktorów Strzeleckich na którym Wydział P. W., delegował 6-ciu przedstawicieli Z. H. P., a mianowicie, z 15 W. D. H. Dh Dh Boye Stefan, Kubalski Tadeusz, Uzdowski Władysław; z G. K. M. Dh Dh Łabęcki Leopold, Wengler Bohdan i ph Zawiślański Roman.

W związku z I Ogólnym Harcerskiemi Zawodami Koresp. w Wydz. P. W. założono ewidencję zgłoszeń do Zawodów.

Oprócz tego pomagano drużynom w przeprowadzeniu Zawodów przez pouczanie (listownie) jak należy urządzić zawody, do kogo zwracać się o pomoc w zorganizowaniu zawodów, przesyłanie tarcz i t. p.

Czy wiecie, że: na Olimpjadzie w Kiel (Niemcy) w 1908 roku jeden z biegów ukończyło z abstynentów 91,7% a z używających alkoholu tylko 45,8%.

Pijcie alkohol bo: 96% gruźlików, 42--52% chorych umysłowo 42% przestępców,

to alkoholicy.

Czy wiecie że: w Łodzi na aresztowanych w okresie 1923—1925 na 8550 pijaków 7050 było przestępcami?

Administracja „Harcmistrza" i „Wiadomości Urzędowych" została wydzielona z Centralnej Komisji Dostaw Harcerskich. Stało się to możliwe dzięki osiągnięciu samowystarczalności czasopism, jakkolwiek jeszcze nie w pełnym zakresie, t. j. bez honorarjów redaktora i autorskich.

Wydawnictwo spodziewa się po tej zmianie większej sprawności, której nie mogła zapewnić C. K. D. H., obciążona swojemi sprawami. Być może jednak, że początkowo będziemy walczyli z trudnościami wobec tego, że nie mamy żadnego funduszu obrotowego. Liczyć możemy tylko na punktualność prenumeratorów i mamy nadzieję, że się nie zawiedziemy.

Administracja mieści się w lokalu Naczelnictwa Z. H. P., Al. Ujazdowska 37 — 12, tel. 101-20. Czynna jest od 10 do 12, w dni powszednie.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, **P. o. Sekretarza Redakcji:** Lech GRABOWSKI
Administracja: Al. Ujazdowska 37 m. 12; tel. 101-20, od 10 do 12. Konto P. K. O. 10020.

Druk. „LECH", Warszawa, Koszykowa 33